

Mál nr. 49/2019**M og
V v/ sjúklingatryggingar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna sjúkdómseinkenna eftir aðgerð hjá bæklunarskurðlækni.****Gögn.**

Málskot, móttækið 6.2.2019, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 27.2.2019.

Málsatvik.

Hinn 16. júní 2016 kom M til skoðunar hjá A bæklunarskurðlækni vegna verkja í hægri öxl sem munu hafa lýst sér í sársauka við vissar hreyfingar og leiðniverk niður handlegginn að framan og átt erfitt með nætursvefn. Ómskoðun og röntgenrannsókn af öxlinni sýndi „caput hátt í liðnum og total rupturu á supraspinatus sininni.“ Ræddir voru aðgerðarmöguleikar, en M mun ekki hafa verið áfjád í opna aðgerð. M kom að nýju til skoðunar hjá A 11. ágúst 2016 og er hún þá samkvæmt vinnublaði A sögð hafa verið „algjörlega ómöguleg og þarf aðgerð á öxlinni, decompression og sennilega suturu“.

M kom svo til aðgerðar á stofu hjá A 30. ágúst 2016. Í aðgerðarlýsingu A kemur fram að M hafi verið mjög slæm og frekar versnandi í öxlinni, sé með „klárt kraftleysi í bæði infra- og supraspinatus“ og fannst A ástandið vera verra en það hafi verið er hann skoðaði hana í byrjun sumars. Hún hafi átt mjög erfiðar nætur og vissar hreyfingar hafi verið mjög slæmar. Hún starfi sem matráður í grunnskóla og klári varla vinnuna og lítist illa á að sinna starfinu svona á sig komin. Hafi M verið frædd um hættur og möguleika aðgerðar og alla mögulega fylgikvilla. Hafi M meðtekið þessar upplýsingar vel að því er A sýndist. Byrjað hafi verið á að spegla liðinn. Ekkert slit hafi verið að sjá „intraarticulert“ en sést að hægt væri að gera við „cuffinn“. Þá segir í aðgerðarlýsingunni að það hafi verið skemmd bæði í „infra- og supraspinatus“ og hafi „infraspinatus“ verið verr farinn en A hafði búist við. Er sjálfri aðgerðinni lýst nánar. Að henni lokinni hafi M heilsast vel. Hún hafi fengið „DeRoyal“ fatla og verið ávísað nánar tilgreindum lyfjum og fengið skriflegar upplýsingar með sér. Endurkoma hafi svo verið ráðgerð viku síðar.

M kom til eftirlits hjá A 7. september 2016. Á vinnublaði A vegna þeirrar komu fram að M hafi ekki fengið rétt upplýsingablað eftir aðgerðina og því verið „farin að hreyfa dálítið mikið og var farin að hreyfa öxlina.“ M hafi hringt tveimur dögum áður og var henni sagt að nota fatlann meira. Sár hafi litið vel út, hún hafi farið einu sinni á heilsugæslustöð og fengið nýjar umbúðir. Hún hafi tekið nokkuð af verkjalyfjum en ekki sérstaklega mikið. Hún sé með „ágæta passiva hreyfigetu“ og „distal status“ sé góður. Engin merki hafi verið um „komplikationir“. Var M ráðlagt að nota fatla næstu tvær vikur og ætti að fara að byrja í sjúkrahjálfun.

M kom einnig til eftirlits hjá A 5. október 2016 og 9. janúar og 1. febrúar 2017. Í vinnublaði A vegna síðastgreindu komunnar segir að M sé með mikið vandamál, hún sé með verki dag og nótt og ekki hafi gengið vel í sjúkrahjálfun. Hún sé m.a. með skerta hreyfigetu, minnkaðan kraft í öxlinni, með klára ulnaris klemmu með bankeymsli yfir tauginni með dofa og verki í litla fingri og hálfum baugfingri hægri handar.

M kveður árangur aðgerðar þeirrar sem hún gekkst undir hjá A hafi ekki orðið meiri en raun ber vitni sökum þess að hún hafi fengið rangar leiðbeiningar og upplýsingar um það hvernig hún ætti að bera sig að eftir aðgerðina. A hafi ekki farið yfir með henni þá áhættuþætti sem aðgerðin gæti haft í för með sér eða að ástand axlarinnar gæti orðið verr en áður, hvorki skriflega né munnlega. Sé hún nú mun verri í öxlinni en var. Hefði hún fengið slíkar útskýringar hefði hún aldrei samþykkt að fara í opna aðgerð. Telur M að hún hafi af þessum sökum orðið fyrir tjóni sem sé bótaskyld úr sjúklingatryggingu A hjá V samkvæmt 1. tölul. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu nr. 111/2000. Þá hefur M beint kvörtun til landlæknis vegna meintra mistaka A við aðgerðina.

Í greinargerð A til landlæknis kemur m.a. fram að M hafi greinilega verið með slæmar sinaskemmdir í öxlinni og ekki orðið góð af sprautum sem hún fékk og því hafi verið farið út í fyrrgreinda aðgerð 30. ágúst 2016. Fyrirhugað hafi verið að gera svokallaða þrýstingsléttandi aðgerð, en eftir speglunina hafi verið ákveðið að halda áfram og reyna að sauma sinar sem hafi verið mjög illa farnar. Tvær sinar í axlarhylki hafi verið slitnar („supra- og infraspinatus“). Skemmdirnar hafi ekki verið nýjar að sjá og greinilega hafi verið um slæman hrörnunarsjúkdóm að ræða og viðgerð því afar erfið. Hvergi hafi komið fram neitt um slys eða önnur tjón á öxlinni. Í niðurlagi greinargerðarinnar sagði að mjög erfitt sé að tengja snúningssinar í öxlinni þegar þær hafi hrörnað illa og lengi. Strax eftir aðgerðina hafi verið ljóst að horfur á bata væru tvísýnar. Hvað þetta varðar hafi eftirmeðferðin ekki skipt miklu í tilviki M, enda einungis um stuttan tíma að ræða frá aðgerð uns hægt var á hreyfiferlinu, sem varla hafi verið hafið. Væg hreyfing í hendi, olnboga og öxl sé nauðsynleg; anars sé mikil hætta á miklum stirðleika (frosinni öxl), notkun á fatla fyrstu dagana alltaf sjálfsögð. Í símaviðtali stuttu eftir aðgerðina hafi henni verið ráðlagt að hreyfa minna og hvíla öxlina meira.

V hefur hafnað bótaskyldu úr sjúklingatryggingunni.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 1. gr. laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu eiga sjúklingar, sbr. 2. gr. laga um réttindi sjúklinga, sem verða fyrir líkamlegu tjóni hér á landi í tengslum við rannsókn eða sjúkdómsmeðferð m.a. hjá heilbrigðisstarfsmanni sem starfar sjálfstætt og hlotið hefur löggildingu landlæknis, rétt til bóta samkvæmt lögnum. Samkvæmt 1. tölul. 2. gr. laganna skal greiða bætur án tillits til þess hvort einhver ber skaðabótaábyrgð samkvæmt reglum skaðabótaréttarins, enda megi að öllum líkindum ætla að komast hefði mátt hjá tjóni ef rannsókn eða meðferð við þær aðstæður sem um ræðir hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði.

Ekki liggur fyrir í málinu hvort landlæknir hafi veitt álit vegna þeirrar kvörtunar sem M beindi til hans. Eins og mælt er fyrir um í 1. gr. laga nr. 111/2000 er skilyrði bótaskyldu samkvæmt lögnum að sjúklingur hafi orðið fyrir tjóni sem rekja megi til atvika sem nánar er kveðið á um í 2. gr., þar á meðal 1. tölul. sem að framan greinir. Engin matsgerð liggur fyrir í málinu eða annars konar álitsgerð hæfra og óvilhallra aðila um að M hafi orðið fyrir tjóni sem rekja megi til þess að A hafi að öllum líkindum ekki hagað lækni meðferð sinni eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á því sviði lækni- og fræðinnar sem á reyndi við aðgerðina og eftirmeðferð. Af þessum sökum, og eins og málið liggur fyrir, hefur ekki verið sýnt fram á að M eigi rétt á bótum úr sjúklingatryggingu þeirri sem A hefur í gildi hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr sjúklingatryggingu A hjá V.

Reykjavík, 19. mars 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.